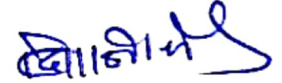


As Per Maharashtra Government Resolution Dt. 06/07/2021

Following Percentage of Seats are reserved for various categories

Sr. No.	Category	Reservation Percentage
1	Schedule cast	13
2	Schedule Tribe	7
3	Vimukta Jati (A)	3
4	Nomadic Tribes – B	2.5
5	Nomadic Tribes-C	3.5
6	Nomadic Tribes-D	2
7	Special Backward Class	2
8	Other Backward Class	19
9	Economically Backward Class	10



**PRINCIPAL**

**Smt Gadge Maharaj Art's,  
Commerce & Science College  
WALGAON, Dist. Amravati**

सामाजिक व शैक्षणिक मागासप्रवर्गातील उमेदवारांना आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक आरक्षण अथवा अराखीव (खुला प्रवर्ग) विकल्पाबाबतच्या ईडब्ल्यूएस प्रमाणपत्र व नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्राबाबत.



महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक : राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक - ०६ जुलै, २०२१

- वाचा:- १. शासन निर्णय क्रमांक राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. १२ फेब्रुवारी, २०१९  
२. शासन निर्णय क्र. राआधो/४०१९ प्र.क्र.३१/१६ अ, दि.२३ डिसेंबर, २०२०  
३. शासन निर्णय क्र. राआधो/४०१९ प्र.क्र.३१/१६ अ, दि.३१ मे, २०२१

**प्रस्तावना :-**

राज्यात आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी शैक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेशासाठी व शासन सेवेतील नियुक्त्यांमध्ये संदर्भ क्र. १ अन्वये १० टक्के आरक्षण विहित केलेले आहे. तसेच मा.सर्वोच्च न्यायालयाने एस.ई.बी.सी आरक्षणास दिलेली अंतरीम स्थगिती व तदनंतर सदर आरक्षण अवैध ठरविले असल्याने संदर्भ क्र २ व ३ अन्वये एस.ई.बी.सी. उमेदवारांना ईडब्ल्यूएस प्रमाणपत्राच्या आधारे ईडब्ल्यूएस आरक्षणाचा लाभ अनुज्ञेय केला आहे. सदर लाभ हा दिनांक ०९.०९.२०२० रोजी प्रलंबित असलेल्या निवड प्रक्रिया व नियुक्त्यांसाठी पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू करण्यात आला असून, जे उमेदवार आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक प्रमाणपत्र (EWS) सादर करतील त्यांना EWS आरक्षणाचा लाभ अथवा अराखीव असा विकल्प देण्यात आला आहे. या संदर्भात EWS लाभाचे प्रमाणपत्र कोणत्या आर्थिक वर्षाचे सादर करावे ? अराखीव महिला उमेदवारांना नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र (NCL) सादर करणे याबाबत उमेदवारांमध्ये संभ्रम निर्माण झाला असून त्याबाबत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

**शासन परिपत्रक :**

सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) आरक्षणासंदर्भातील मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल अपिल नं. ३१२३/२०२० या प्रकरणी दिनांक ०५.०५.२०२१ रोजी दिलेल्या निर्णयास अनुसरून, एसईबीसी उमेदवारांना ईडब्ल्यूएस अथवा अराखीव असा लाभ हा दिनांक ०९.०९.२०२० पासून अनुज्ञेय करण्यात आला आहे.

सदर बाब लक्षात घेता ज्या निवड प्रक्रिया प्रलंबित आहेत अथवा ज्या नियुक्त्या प्रलंबित असतील अशा प्रकरणांमध्ये ईडब्ल्यूएस अथवा अराखीव (खुला) असा विकल्प देणाऱ्या एसईबीसी उमेदवारांसाठी पुढीलप्रमाणे लाभ अनुज्ञेय राहिल :-

- १) निवड प्रक्रियांमध्ये एसईबीसी उमेदवारांनी अर्ज केलेल्या ज्या जाहिरातीमध्ये ईडब्ल्यूएस आरक्षण लागू आहे, अशा निवडप्रक्रियांमध्ये एसईबीसी उमेदवारांना ईडब्ल्यूएस आरक्षण अनुज्ञेय करताना,

सन २०१८-१९ व सन २०१९-२० मधील परीक्षांसाठी मार्च २०२० व सन २०२०-२१ मधील परीक्षांसाठी मार्च २०२१ पर्यंत ग्राह्य असणारे ईडब्ल्यूएस प्रमाणपत्र सादर करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२) ज्या एसईबीसी महिला उमेदवार अराखीव (खुला) असा विकल्प देतील अशा महिला उमेदवारांनी संबंधित पदाची / परीक्षेची जाहिरात (दोन किंवा अधिक टप्प्यांची परीक्षा असल्यास पूर्व परीक्षेची) प्रसिध्द झालेले आहे, त्या जाहिरातीनुसार एसईबीसी आरक्षणासाठी प्राप्त केलेले नॉन क्रिमिलेअर (NCL) प्रमाणपत्र हे अराखीव महिला पदासाठी ग्राह्य धरण्यात यावे.

आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांचे (ईडब्ल्यूएस) प्रमाणपत्र देण्याच्या कार्यवाहीस्तव संबंधित सक्षम प्राधिकारी सर्व विभागीय आयुक्त/ जिल्हाधिकारी/सर्व निवासी उप जिल्हाधिकारी/सर्व तालुका दंडाधिकारी तथा तहसिलदार यांनी विशेष मोहिम राबवून उमेदवारांनी मागणी केल्यानुसार प्रमाणपत्र देण्यासाठी आवश्यक कार्यवाही विहित मुदतीत तातडीने करावी.

सदर शासन परिपत्रक शासकीय/ निमशासकीय सेवा, मंडळे/महामंडळे, नगरपालिका / महानगरपालिका, जिल्हा परिषदा, शासकीय विद्यालय, महाविद्यालय, शासकीय शैक्षणिक संस्था, खाजगी विद्यालय, महाविद्यालय, शैक्षणिक संस्था, अनुदानित/विना अनुदानित विद्यालय, महाविद्यालय व शैक्षणिक संस्था आणि ज्यांना मार्गदर्शक आदेश देण्याचा अधिकार राज्य शासनाला आहे, अशी इतर सर्व प्राधिकरणे, सेवा व संस्था यांना लागू राहिल. संबंधित यंत्रणांनी याबाबत आवश्यक त्या सूचना निर्गमित कराव्यात.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२१०७०६१८००३३४८०७ असा आहे. हे शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

TIKARAM WAMAN  
KARPATE

Digitally signed by TIKARAM WAMAN KARPATE  
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra, ou=GENERAL  
ADMINISTRATION DEPARTMENT, postalCode=400032,  
st=Maharashtra,  
2.5.4.20c97a536233416b8df6f61808228656af311a7  
060a149c2a41f426, cn=TIKARAM WAMAN KARPATE  
Date: 2021.07.06 18:07:50 +0530

(टि. वा. करपते)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. विरोधीपक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा/ विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२. मा. सर्व सन्माननिय विधानसभा/ विधानपरिषद, व संसद सदस्य महाराष्ट्र राज्य
३. मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबारहिल, मुंबई.
४. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अप्पर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान परिषद) विधानभवन, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान सभा) विधानभवन, मुंबई.
७. शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव.
८. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
९. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-२, नागपूर,

पृष्ठ ३ पैकी २

मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल पिटिशन क्र.३१२३/२०२० मध्ये दि.५ मे,२०२१ रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णयानुसार सरळसेवा भरतीसाठी सुधारित बिंदूनामावली विहित करणेबाबत.

### महाराष्ट्र शासन

#### सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : बीसीसी- २०२१/प्र.क्र.३८७/१६-ब(ए)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.

दिनांक : ०६ जुलै, २०२१

#### वाचा:-

१. सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६२, दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१८. महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण अधिनियम, २०१८.
२. महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचीत जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१.
३. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी१०९७/प्र.क्र.२/१७/१६-ब, दि. २९.३.१९९७.
४. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. १२.०२.२०१९.
५. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र.बीसीसी २०१९/प्र.क्र.११८ए/२०१९/१६-ब, दि. १६.२.२०१९ व शासन शुध्दीपत्रक दि. १८.२.२०१९
६. मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दि.२७ जून, २०१९ रोजी जनहित याचिका क्र १७५/२०१८ व इतर संलग्न याचिकांमध्ये दिलेला निर्णय
७. महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण (सुधारणा) अधिनियम २०१९ (सन २०१९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र.७) दि.३ जुलै, २०१९
८. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-२०१८/प्र.क्र. ५८१ ए/१६-ब, दि. ४.७.२०१९.
९. मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल पिटिशन क्र.३१२३/२०२० मध्ये दि.५ मे, २०२१ रोजी दिलेला निर्णय

#### प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण (सुधारणा) अधिनियम २०१९ (सन २०१९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र.७) दि.३ जुलै, २०१९ राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील सरळसेवा प्रवेशाच्या एकूण नियुक्त्यांच्या १३% (तेरा टक्के) इतक्या जागा ह्या, मराठा समाजासह सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गासाठी निश्चित केल्या आहेत. त्याअनुषंगाने संदर्भाधिन क्र.८ येथील दि.४.७.२०१९ च्या निर्णयान्वये एसईबीसी वर्गाच्या १३ टक्के आरक्षणासह सरळसेवा भरतीकरीता सुधारित बिंदूनामावली विहित करण्यात आली होती.

मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दि.२७ जून, २०१९ रोजी जनहित याचिका क्र १७५/२०१८ व इतर संलग्न याचिकांमध्ये दिलेल्या निर्णयाविरुद्ध मा.सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आलेल्या सिव्हिल पिटिशन क्र.३१२३/२०२० मध्ये मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दि.५ मे, २०२१ रोजी अंतिम निर्णय देऊन संदर्भ क्र.१ येथील आरक्षण अधिनियम, २०१८ अवैध ठरवून एसईबीसी वर्गाचे आरक्षण रद्द केले आहे. मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या सदर निर्णयाची अंमलबजावणी करण्यासाठी संदर्भ क्र.८ येथील दि.४.७.२०१९ चा शासन निर्णयान्वये सरळसेवा भरतीकरीता विहित करण्यात आलेली बिंदुनामावली सुधारीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. त्यानुसार सरळसेवा भरतीकरीता पुढीलप्रमाणे सुधारीत बिंदुनामावली विहित करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे-

**शासन निर्णय :-**

मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल पिटिशन क्र.३१२३/२०२० मध्ये दि.५ मे, २०२१ रोजी दिलेल्या निर्णयास अनुसरून राज्याच्या लोकसेवांमधील शासकीय / निमशासकीय सेवेत सरळसेवा भरतीसाठी संदर्भ क्र. ८ येथील दि.४.७.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आलेली बिंदुनामावली सुधारीत करून मा.सर्वोच्च न्यायालयाने एसईबीसी आरक्षणास रथगिती दिल्याच्या दिनांकापासून म्हणजेच दि.९ सप्टेंबर, २०२० पासून शासकीय / निमशासकीय सेवेतील सरळसेवा भरतीसाठी सोबतच्या परिशिष्ट-अ व परिशिष्ट-ब नुसार सुधारीत बिंदुनामावली विहित करण्यात येत आहे. सर्व शासकीय / निमशासकीय सेवेतील सरळसेवा भरतीकरीता या बिंदुनामावलीचा वापर करण्यात यावा.

२. सदर शासन निर्णय राज्यातील सर्व शासकीय, निमशासकीय कार्यालये, सेवामंडळे, महानगरपालिका, नगरपालिका, शैक्षणिक संस्था, स्थानिक स्वराज्य संस्था, जिल्हा परिषदा, महामंडळे, शासकीय अनुदान प्राप्त संस्था, विद्यापीठे, सहकारी संस्था, शासकीय उपक्रम व शासनाच्या अधिपत्याखालील किंवा शासनाने अनुदान दिलेली मंडळे इत्यादींना लागू राहिल. याबाबत सर्व प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व क्षेत्रिय कार्यालयांना/आस्थापनांना योग्य ते आदेश निर्गमित करावेत.

३. सदरहू शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२१०७०६१५२९०७१९०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Rasik Ambadas  
Khadse

Digitally signed by Rasik Ambadas Khadse  
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra, ou=General  
Administration, email=rasik.khadse@mah.nic.in,  
serial=4074  
2.5.4.2014.102.25.85.1020510.1020510.1020510.1020510  
Rasik Ambadas Khadse  
Date: 2021.07.26 10:03:18 +05'30'

( र. अं. खडसे )

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलवार हिल, मुंबई.
- २) मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई.



परिशिष्ट-ब

प्रवर्गनिहाय आरक्षित बिंदु

अक्र	प्रवर्ग	आरक्षणाची टक्केवारी	बिंदु क्रमांक
१	अनुसूचित जाती	१३%	१, १२, २१, २७, ३७, ४३, ५१, ६१, ६७, ७३, ८१, ९१, ९७
२	अनुसूचित जमाती	७%	२, २३, ३३, ५३, ६३, ७१, ९३
३	विमुक्त जाती (अ)	३%	३, ४१, ८३,
४	भटक्या जमाती (ब)	२.५%	४, ४७
५	भटक्या जमाती (क)	३.५%	७, ३१, ५७,
६	भटक्या जमाती (ड)	२%	११, ७७
७	विशेष मागास प्रवर्ग	२%	१५, ८७
८	इतर मागास प्रवर्ग	१९%	५, ९, १७, १९, २५, २९, ३५, ३९, ४५, ४९, ५५, ५९, ६५, ६९, ७५, ७९, ८५, ८९, ९५
९	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	१०%	८, १६, २६, ३८, ४६, ५६, ६८, ७६, ८६, ९८
१०	अराखीव	३८%	६, १०, १३, १४, १८, २०, २२, २४, २८, ३०, ३२, ३४, ३६, ४०, ४२, ४४, ४८, ५०, ५२, ५४, ५८, ६०, ६२, ६४, ६६, ७०, ७२, ७४, ७८, ८०, ८२, ८४, ८८, ९०, ९२, ९४, ९६, १००.

\*\*\*\*\*